

27.8.2024

Onko käyttämäsi juusto Fetaa vai salaattijuustoa? Onko karjalanpiirakkasi riisipiirakka?

Esimerkiksi Feta-pizzaksi nimetyssä tuotteessa ei voi olla sekä fetaa että salaattijuustoa tai Parmesaani-broileriksi nimetyssä annoksessa ei voi olla sekä parmesaania eli 'Parmigiano Reggiano' (SAN) juustoa, että muuta juustoa.

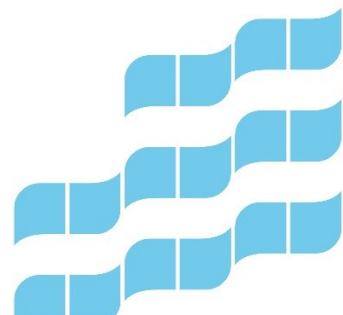
EU:n nimisuoja-merkinnät suojaavat tiettyjen tuotteiden nimiä ja estävät näin vakiintuneiden nimien väärinkäyttöä muissa tuotteissa.

Kotimaiset nimisuoja tuotteet linkeineen ovat alla olevassa kuvassa.

		
<p>Suojattu alkuperänimi (SAN) Lapin puikula 1997 Lapin poron liha 2008 Lapin poron kuivaliha 2010 Lapin poron kylmäsavuliha 2010 Kitkan viisas 2012</p>	<p>Suojattu maantieteellinen merkintä (SMM) Kainuun rönttönen 2008 Puruveden muikku 2013 Aito saunapalvikinkku 2022 Suonenjoen mansikka 2023</p>	<p>Aito perinteinen tuote (APT) Sahti 2001 Kalakukko 2001, muutos 2021 Karjalanpiirakka 2002, muutos 2019</p>

Ulkomaisia nimisuoja tuotteita (SAN):

- Parmigiano Reggiano-juusto (parmesaanijuusto) (Italia)
- Feta-juusto (Kreikka)
- Roquefort-juusto (Ranska)
- Gorgonzola-juusto (Italia)
- Prosciutto di Parma (Parman kinkku, Italia)
- Prosciutto di Carpegna (Italia)
- Prosciutto di Modena (Italia)
- Pistacchio verde di Bronte - pistaasipähkinät (Italia)
- Huile d'olive de Nice, Nizzan oliiviöljy (Ranska)
- Modenan perinteinen balsamietikka (Italia)



Ulkomaisia nimisuojat tuotteita (SMM):

- Navarran parsaa (Espanja)
- Ardennien kinkku (Belgia)
- Schwarzwaldin kinkku (Saksa)
- Connemara Hill-alueen lammas (Irlanti)
- Steirisches Kurbiskeröl - kurpitsansiemenöljy (Itävalta)
- Aachenin piparkakut (Saksa)
- Lybekin marsipaani (Saksa)

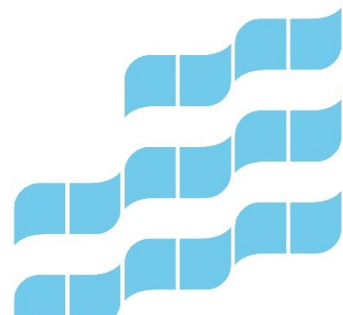
Ulkomaisia nimisuojat tuotteita (APT):

- Mozzarella-juusto
- Faluninmakkara (Falukorv)
- Serrano-kinkku (Jamon serrano)
- Pizza Napoletana


Nimisuojaa osoittavan logon käyttö on pakollista valmistetuilla elintarvikkeilla. Erilliset sanalliset maininnat ("suojattu alkuperänimitys", "suojattu maantieteellinen merkintä", "aito perinteinen tuote" tai niiden lyhenteet) ovat sallittuja, mutta eivät pakollisia. Nimisuojatun elintarvikkeen nimi on merkittävä pakkausmerkintöihin aina sillä kielellä ja siinä muodossa, millä se on rekisteröity, mutta tarvittaessa nimen voi lisäksi kääntää kuluttajan ymmärtämälle kielelle.

Nimisuojattua tuotetta voi käyttää ainesosana toisen elintarvikkeen tai annoksen/aterian valmistuksessa. Tällöin nimisuojatun nimen voi tuoda esiin elintarvikkeen tai aterian nimessä esim. ravintolan ruokalistalla. Pakkauksessa ja ravintolan ruokalistalla voi käyttää nimisuojalogoja suojatun nimen läheisyydessä, kun ainesosana/raaka-aineena on käytetty nimisuojatuetta seuraavin edellytyksin:

- Valmisruuassa tai annoksessa tulee olla nimisuojattua ainesosaa riittävästi antamaan ruualle erityisen makuvivahteen eli nimisuojattu ainesosa antaa tuotteelle olennaisen luonteen
- Samassa valmisruuassa tai annoksessa ei saa käyttää lisänä vastaavaa "tavallista ainesosaa", jolla nimisuojattu ainesosa voitaisiin korvata osittain tai kokonaan
- Elintarvikkeen nimeäminen nimisuojattuun tuotteeseen vertaaminen käyttäen sanoja "tyyppinen" tai "menetelmällä tuotettu" tai "jäljitelmä" tai muut vastaavat ilmaisut ovat kiellettyjä muiden elintarvikkeiden yhteydessä (EPNAs 1151/2012, 13 § b). Elintarviketta on kiellettyä nimetä myös siten, että se antaa olettaa koko tuotteen olevan nimisuojattu, vaikka vain sen ainesosana oleva elintarvike on nimisuojattu. Esimerkiksi nimi "Roquefort-pitsa (SAN)" voi antaa kuluttajalle sen vaikutelman, että itse pitsalla on SAN-nimisuoja ja sen vuoksi tällaisen nimen käyttäminen ei ole

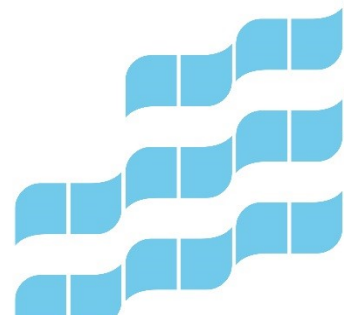


hyväksyttävää. Sitä vastoin nimet ”SAN-nimisuojan saanutta Roquefort-juustoa sisältävä pitsa” tai ”Roquefort-pitsa” ovat hyväksyttäviä

<p>Fetajuusto Ainesosat: pastöroitu lampaan- ja vuohenmaito, suola, hapate,</p> 	<p>”Fetasalaatti” ”Fetapiirakka”</p>	<p>Feta on EU nimisuojaattu kreikkalainen juusto, joka on valmistettu lampaan ja vuodenmaidosta. Vain fetajuustosta voi käyttää feta-sanaa. Salaattijuustosta sitä ei voi käyttää. Pakkauksessa on maininta ”suojattu alkuperänimitys” – tai sitä vastaava merkki.</p>
<p>Salaattijuustokuutiot Ainesosat: Pastöroitu maito, suola (2,8 %), hapate, mikrobiologinen juoksute, happamuudensäätöaine (kalsiumkloridi), laktaasientsyymi</p>	<p>”juustosalaatti” ”salaattijuustosalaatti” ”salaattijuustopiirakka”</p>	<p>Kielletty ilmaisu: Kreikkalaistyyppinen juusto yms.</p>
<p>Aura-sinihomejuusto</p>	<p>”Aurajuustopiirakka” ”Aurajuustosalaatti” Aurajuusto pitsan täytävaihtoehtoina</p>	<p>Aura®-sinihomejuusto on rekisteröity tavaramerkki. Aura-juusto-terminä voi käyttää vain Aura-juustosta. Aura-juuston nimen käyttöoikeus on vain Valiolla.</p>
<p>Sinihomejuusto</p>	<p>”sinihomejuustopiirakka” sinihomejuusto pitsan täytävaihtoehtoina</p>	

Lisätietoa ja lainsäädäntöä:

- Linkki EU:n nimisuojaatuotteisiin ja nimisuojaasäännöksiin
<https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikkeet/elintarvikeala/ainesosat-ja-sisalto/nimisuojaatut-tuotteet/>
- EPNAs EU n:o 1169/2011. artikkelat 7.2 ja 36
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EPNAs) EU N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, art. 7.2, 9, 17, 36 liite VI
- Elintarvikelaki 297/2021 § 6



- Kuluttajansuojalain 1978/38 mukaan markkinointi ei saa olla hyvän tavan vastaista eikä markkinoinnissa ja asiakassuhteessa saa käyttää kuluttajien kannalta sopimatonta menettelyä
- Tavaramerkkilaki 544/2019 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190544>
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012 maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 668/2014 maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 soveltamissäännöistä
- Elintarvikelaki 23/2006, 9, 54 d ja 54 e §
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus 1153/2014 nimisuojat tuotteiden rekisteröimisestä ja ilmoituksesta rekisteröidyn nimisuojat tuotteen valmistamisesta
- Komission tiedonanto – Suuntaviivat suojatun alkuperänimityksen (SAN) tai suojatun maantieteellisen merkinnän (SMM) saaneita tuotteita ainesosina sisältävien elintarvikkeiden merkinnöistä (2010/C 341/03)
- Oiva-tarkastusohje 12.3

